

Danica BREČKOVÁ

AKO VNÍMAME ODBORNÉ ŠTÚDIE DOKTORANDOV FA STU, UVEREJŇOVANÉ V ALFA

Možnosť komunikovať odborné problémy svojej profesie na akademickej úrovni v cudzom jazyku je v súčasnosti považovaná za absolútne nevyhnutná súčasť profesionálnej práce architekta, najmä, ak ide o architekta s PhD. titulom.

Je tradíciou časopisu ALFA uverejňovať odborné štúdie PhD. študentov v anglickom jazyku. Tradične sa už aj my, pedagógovia cudzích jazykov, vyjadrujeme k tejto produkcii, ale aj k samotnej problematike jazykovej prípravy PhD. študentov.

V predchádzajúcom čísle ALFA (3/2004, s. 59) sme v úvodnom článku k PhD. štúdiám naznačili niekoľko problémov jazykovej prípravy PhD. študentov. Naznačili sme aj niektoré problémy samotnej písomnej produkcie týchto študentov v anglickom jazyku.

V tomto čísle by sme chceli konkretizovať požiadavky na písomnú produkciu, konkrétne písanie odborných štúdií v anglickom jazyku.

Už vo vyššie uvedenom článku sme spomenuli niektoré bežné problémy s písaním odborných textov v anglickom jazyku. Jeden z dôvodov tohto stavu sú, podľa nášho názoru, nedostatočne rozvinuté zručnosti písomnej komunikácie akéhokoľvek druhu v materinskom jazyku. Tento stav môže byť dôsledkom slabého zastúpenia humanitných predmetov v štúdiu architektúry. Pozorujeme to už v druhom a treťom ročníku bakalárskeho štúdia, kedy študentom robia často problémy techniky výstavby textu (i kratšieho, napríklad popis a zdôvodnenie vlastného projektu).

Nehovoriac o technikách argumentácie, vysvetľovania, zdôvodňovania, a podobne, ktoré sú už náročnejšími technikami. V bežnej práci architekta sa tieto techniky často objavujú, môžeme povedať, že sú doslova každodennou potrebou architekta. Písomné práce našich študentov, vyžadujúce takýto obsah, majú často charakter bezkonceptného textu, kde pomaly každá veta má iný charakter a smeruje niekde inde.

V doktorandských štúdiách bojujeme s problémami nedostatočnej praxe nielen v písaní odborného textu, ale v samotnej príprave: v zhromažďovaní, klasifikovaní a analýze naštudovanej problematiky, v konfrontácii naštudovaných problémov s vlastnými alebo inými prístupmi, výbere najdôležitejších, najzaujímavejších prístupov a v zaradení týchto poznatkov do vlastného systému názorov na študovaný problém. Keď potom treba tieto informácie spracovať do písomného textu povedzme vo forme odbornej štúdie, pridávajú sa problémy výstavby textu, zoraďovania argumentov, problémy s rozlišovaním konkrétnych a všeobecných údajov, kde kedy a ako majú byť vyjadrené a podobne. K tomu sa nabaľujú prob-

lémy rôznej úrovne ovládania cudzieho jazyka. Dôsledkom je potom substitúcia vlastného textu kompilátmi bez citovania pôvodného autora.

Je potrebné zdôrazniť, že akademický jazyk, ktorý sa používa v odbornej komunikácii architektov či už na medzinárodných podujatiach, rokovaniach so zahraničnými partnermi, pri písaní odborných článkov, štúdií, pri vystúpeniach na odborných podujatiach alebo pri prednáškach má v slovenčine, presne tak ako aj v angličtine svoje špecifiká. Tieto špecifiká nespočívajú len v odbornej slovnej zásobe (teda v registri používaných výrazov a pojmov). Patria sem aj otázky kompozície komunikovaného obsahu, otázky štýlu, správneho použitia jednotlivých jazykových funkcií (ako sú napr. vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, zatriedovanie, porovnávanie a uvádzanie rozporov, zdôrazňovanie, zovšeobecňovanie, parafrázovanie, citovanie a podobne) a v nie poslednom rade aj otázky gramatiky a správneho používania slov ako sú napr. skratky, slová cudzieho pôvodu a podobne.

V angličtine si vyžaduje získanie zručností akademického jazyka náročný tréning, ktorý nie je súčasťou žiadneho jazykového kurzu v predchádzajúcom jazykovom vzdelávaní. Na našej škole mu venujeme len veľmi malý priestor počas doktorandského štúdia. I napriek tomu možno v tomto časopise predstaviť prvé pokusy našich doktorandov o odborné štúdie v anglickom jazyku. Sú to práce, ktoré vychádzajú vždy z témy dizertačnej práce každého doktoranda a ich autori sa v nich snažia rozpracovať niektorý z aspektov svojej témy, zvyčajne na pozadí preštudovanej zahraničnej literatúry. Pre mnohých sú tieto práce veľkou výzvou, pretože na ceste za napísaním vlastnej štúdie v angličtine musia prekonať pre mnohé prekážky. Viacerým sa dokonca nepodarí dopracovať svoju písomnú prácu na publikovateľnú úroveň.

Dúfame, že prezentované práce zaujmú čitateľov rovnako svojim obsahom, ako aj jazykovým spracovaním.

V tomto čísle predstavujeme tri práce, ktoré sa venujú rôznym aspektom historického dedičstva (historical heritage) v architektúre, jeho prezentácie, ochrany a využitia na nové účely (štúdie Norberta Dvorčáka, Pavla Paulinyho a Martina Vaščáka). Ďalej uvádzame dve práce z oblasti dizajnu, kde dizajn chápeme ako mohutne sa rozvíjajúcu oblasť (field, discipline), ktorá výrazne zasahuje do nových oblastí spoločenského života (social life) ako sú firemný marketing (corporate marketing) (Branislav Jelenčík) a grafický dizajn v nových médiách (Anton Stolár).